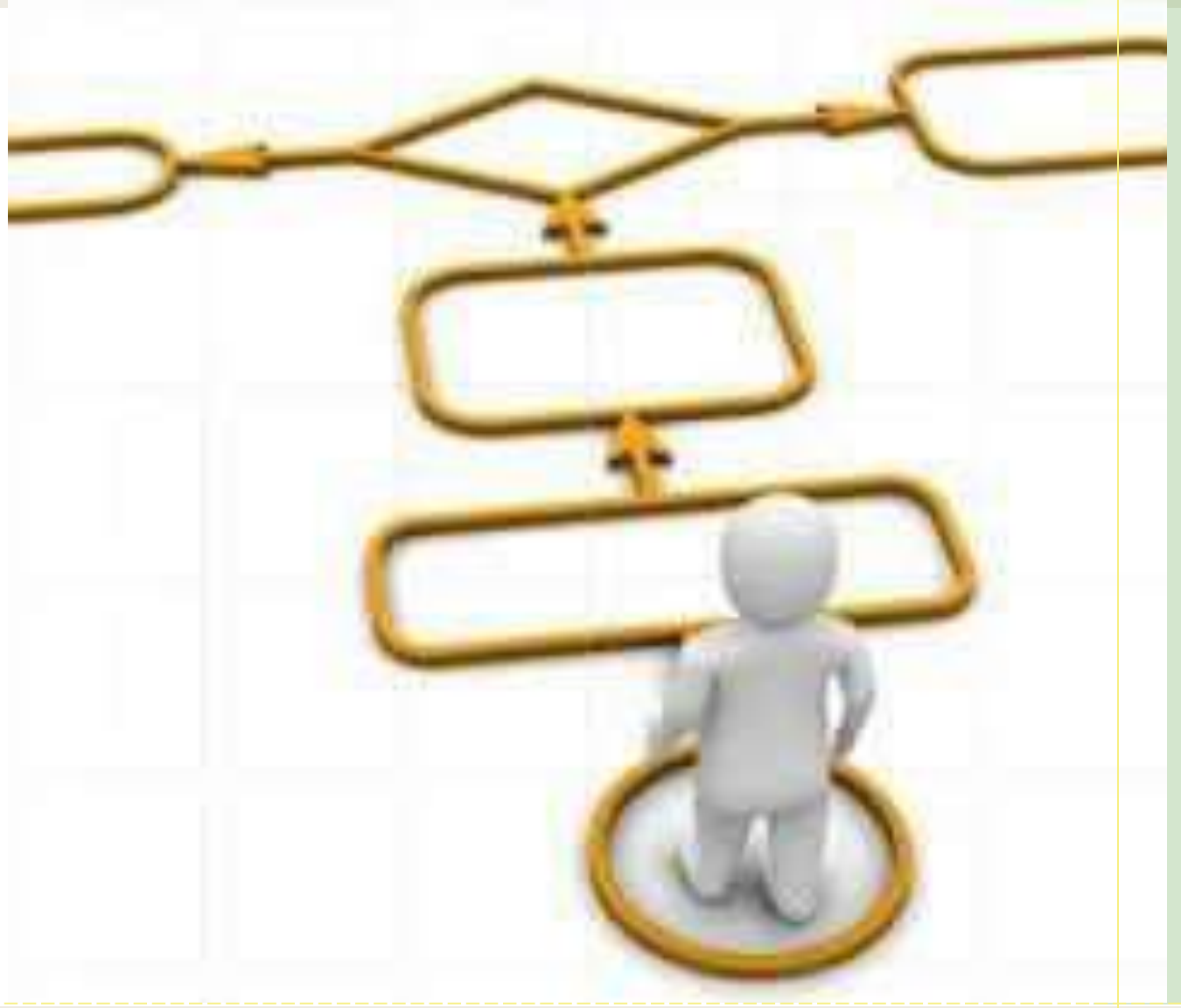


# PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ

ESKİŞEHİR GÜLAY  
KANATLI ORTAOKULU

Hayatın doğal unsurlarından biri de problemlerdir. Kainatta hayatın başlamasıyla birlikte, problemler de yaşanmaya başlanmıştır. Halen de yaşanmaya devam etmektedir.



**Öyle görünüyor ki,  
problemler hayatımızın  
değişmez unsurlarından ve  
bizim bunlardan  
kaçmamız mümkün değil.  
O zaman yapılması gereken  
bu problemlerle baş etmesini  
öğrenmektir.**



# PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ

- Çünkü insanın problemsiz bir hayat yaşaması düşünülemez. Hatta, insan yaşamı bu problemlerle canlanır. Problemlerin olmadığı bir dünyada insanlar bir şeyler için çaba harcamaz, canlılık olmaz.





PEKİ PROBLEM  
ÇÖZME  
NEDİR????



BU DEĞİLDİR

# PROBLEM ÇÖZME???????? ???

- ▮ Problem çözmeye öncelikle yapılması gereken, duruma ilişkin kafamızdaki yargıları ortaya çıkarmaktır. Bir çok durumda etkili olan ve çoğu problemi çözmemizi zorlaştıran kafamızda farkında olmadığımız, gizli kalmış bazı yargılar vardır.



# PROBLEM ÇÖZME??????????

▣ Bilindiği gibi yargılar bizim kafamızdaki inandığımız doğrularımızdır. Bu oldukça açıktır ve biz onları sorgulamayız bile. İşte bu durum, bizim bazı durumlarda kilitlenip kalmamızın ya da problemi çözemememizin nedenidir. Çünkü, bazı şeyler bize göre zaten doğrudur ve biz bunları hiç düşünmeyiz bile. Fakat, bazen problemin asıl kaynağı bizim kafamızdaki doğru bildiğimiz yanlıştır.





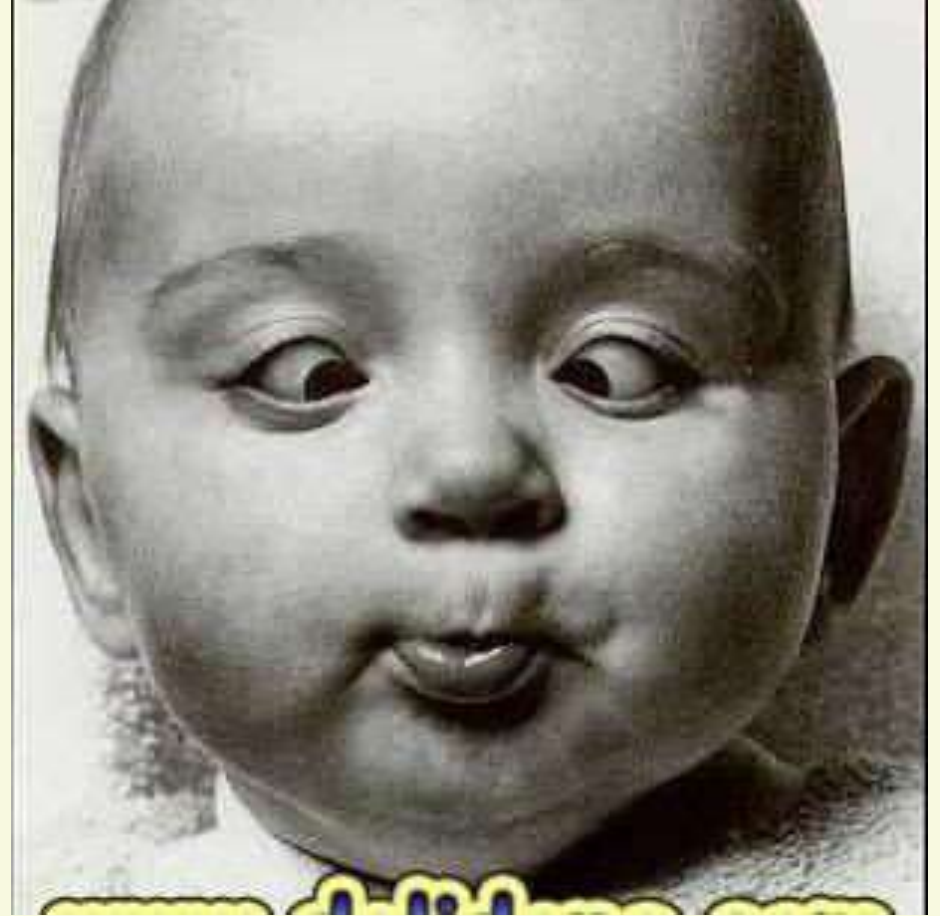
# Problem çözüme süreci

- ▶ Problemin farkedilmesi
- ▶ Problemin tanımlanması
- ▶ Çözüme yönelik seçeneklerin oluşturulması
- ▶ Karar verme
- ▶ Eyleme geçme ve değerlendirme



# Problemin Farkedilmesi

- ▣ Sorun çözüme sürecinin ilk aşaması, bir şeylerin yolunda gitmediğinin fark edilmesidir. Sorunlar tesadüfen ya da sistematik incelemeler sonucunda fark edilebilir. Genellikle sorunlar, doğal olarak ortaya çıkarlar ve gerginliği artırarak varlıklarını bize duyururlar. Eğer gerginlikle yüzleşilmez ya da üstleri örtülürse koşullar daha da kötüleşir.





# Problemin tanımlanması

- ▮ Bireyin kendisini , davranışlarını, bilgisini , heyecanlarını ve problem duruma ilişkin duygularını değerlendirmesi
- ▮ Problematik durumla ilgili çevresini değerlendirmesi
- ▮ Problematik durumu açıklığa kavuşturma, hedef, beklentilerin ve çatışmaların farkında olma.
- ▮ Mümkün olduğunca somut olmak



# Problemi tanımlarken;

- Bu durum sadece sizin için mi problem yoksa başkaları da bunu problem olarak mı görüyor?
- Oluşumuna sizin bir katkınız var mı?
- Katkısı olabilecek başka kişiler veya şeyler var mı?
- Şimdiye dek benzer sorunlarla karşılaştınız mı? Nasıl baş ettiniz?

# Seçeneklerin oluşturulması

- ▶ Seçenekler oluşturulurken değerlendirme yapmaktan kaçınmalıdır
- ▶ Kısıtlamaksızın, özgür zihinsel aktiviteye önem vermek gerekir.
- ▶ Oluşturulan düşünce sayısı fazla olmalıdır.
- ▶ Önerilen seçeneklerden birleşimler oluşturmalı yada bunlar geliştirmeye çalışmalı





# Seçenekler oluşturulurken;

- Belirlenen her bir seçeneğin uygulanabilirlik açısından olumlu ve olumsuz yönlerini düşünün.
- Her bir seçeneğin olumlu ve olumsuz yönlerindeki duygusal ve davranışsal tepkilerinizi belirleyin.

# ÖRNEK PROBLEM????????????????????

▮ PROBLEM : “grup önünde konuşamama” bir sorun ise çözüme yönelik seçenekler; uygulanabilirliği en kolaydan en zora doğru sıralanırsa

- ▶ Arkadaş grubuna bir konuşma yapmak
- ▶ Tanımadık kişilerden oluşan bir gruba konuşma yapmak
- ▶ Hocalara bir konuşma yapmak
- ▶ Bir sunum ödevi olarak kalabalık bir gruba konuşma yapmak





# Oluşturulan her bir seçenek için;

- ▶ Olumlu ve olumsuz yönlerini düşününüz.
- ▶ Her bir seçenek için duygusal ve davranışsal tepkilerinizi belirleyiniz.
- ▶ Örn; arkadaş grubuna konuşma yapmak ile tanımadığınız gruba konuşma yapmak arasındaki duygusal ve davranışsal farklılıklar var mıdır? Varsa neler?





# Karar verme

- Eyleme yönelik bir dizi seçenek arasından bir tanesini seçmektir.
- Karar verme durumunu etkileyen iki unsurdan biri fayda değeri, diğeri olası sonuçlardır.
- Seçeneklerden biri veya bir kaç üzerinde karar verilmeden önce bunların daha önce denenip- denenmediği de araştırılır.
- Denenmiş ve sonuca götürmeyen seçenekler karar sürecinde dikkate alınmamalıdır



# DEĞERLENDİRME

- İnsanların, yeni düşüncelere direnç göstermelerinin nedenlerinden birisi değişimden sonraki yeni inanışın da artık yeni görüşlere kapalı olacağına inanmalarıdır. Bu direnci aşmak için yeni verileri çözümlyerek gerekli düzeltmeleri yapacak olan bir değerlendirme mekanizması oluşturmak ve sorun çözme sürecini bütünüyle esnek ve yeni alternatiflere açık tutmak gerekir.



# **Kısaca, problem çözme işleminde başarı problemin doğru tanımlanmasına bağlıdır.**

- ▮ **Bunun yanı sıra problematik durumla ilgili yeterli bilgi sahibi olunmalı ve çözüme yönelik seçenekler formüle edilmeli , en iyi çözüme götürecek seçenekten başlanmalıdır. Mevcut seçenekler uygulamaya konur ve değerlendirilmesi yapıldıktan sonra başarılı olunmuşsa o yolda devam edilir aksi takdirde başka seçenekler uygulamaya konur.**



TEŞEKKÜRLER